Kernteamsessie Speeltuinenbeleid 2023-2027 25 mei '23

Het huidige speeltuinenbeleid stamt uit 2019. De gemeente werkt nu aan het Speeltuinenbeleid dat zal gaan gelden van 2024 tot 2027. Voordat dit beleid wordt uitgeschreven worden op 25 mei eerst de inhoudelijke beleidskeuzes aan de raadsleden voorgelegd ter bespreking. Dit is hét moment om invloed uit te oefenen op de voorgestelde beleidsrichting. Centraal staat de vraag of deze beleidskeuzes verder kunnen worden uitgewerkt in nieuw beleid of dat de raadsleden bepaalde zaken missen of anders zien. Het gaat om de volgende beleidskeuzes en alternatieven:

Voorgestelde beleidskeuze

Coalitieakkoord 2022 – 2026 'Sûn wurkje oan 'e takomst´

"De gemeente Waadhoeke vindt goede speel- en sportruimte belangrijk en wil hierin blijven voorzien in de toekomst. Immers speel-, sport- en ontmoetingsplekken dragen bij aan de leefbaarheid van de buurten en dorpen. Het is daarbij niet het doel om op zo veel mogelijk plekken speeltoestellen te plaatsen maar juist te variëren in speelvoorzieningen en –vormen en te zorgen dat iedereen geprikkeld wordt om lekker buiten te spelen en bewegen, maar vooral ook elkaar te ontmoeten."

Aantallen speelplekken en toestellen nu:

De gemeente heeft 94 speellocaties (24 in Franeker en 60 in de dorpen) onderverdeeld in :

- 23 blokplekken (losse plekken bij woningen)
- 50 buurtplekken (grotere ontmoetingsplek met meerdere toestellen)
- 6 wijkplekken (grote ontmoetingsplekken met veel toestellen)
- 14 sportplekken

Er zijn 917 toestellen in de openbare ruimte in eigendom van gemeente en 360 toestellen op schoolpleinen in eigendom van scholen. Gemeente heeft inspectie en onderhoudsverplichting van de eigen toestellen. Gemeente heeft zich verbonden aan vervangingsplicht van toestellen na afkeuring.

- De gemeente heeft ondanks vervangspicht na 2019 geen structureel budget om afgekeurde (afgeschreven speeltoestellen) te vervangen (er is alleen jaarlijks onderhoudsbudget van
- € 80956 voor het volledige areaal, dit is geen vervangingsbudget) .
  Dit willen we repareren door middel van een jaarlijks herinvesteringsbudget (vanaf 2024) van € 87.500 te reserveren voor vervanging van afgeschreven toestellen.
  Het herinvesteringsbudget is berekend op basis van de ingeschatte levensduur van de bestaande speeltoestellen en de kosten om deze te verwijderen, vervangen en de ondergrond te herstellen of aan te passen. Het bedrag is een middeling van de te verwachten af te schrijven toestellen voor de komende 10 jaar.

Werkwijze die wordt voorgesteld op het moment als een toestel moet worden vervangen (trigger voor opstart proces):

In overleg met wijkpanel / dorpsbelang / speeltuinvereniging samen bepalen om:

- Speeltoestel 1 op 1 vervangen.
- Omvormen (oude toestel vervangen voor ander meer levensloopbestendig toestel of andere bestemming in vorm van moestuin, beweegtuin etc. binnen herinvesteringsbudget).
- Aanleiding voor opstarten inwonersinitiatief, dat kan betekenen dat een dorp of wijk een plus wil op bestaande situatie, hier zou sprake van kunnen zijn indien er meerdere toestellen tegelijk op één locatie vervangen moeten worden of als bijvoorbeeld de demografische samenstelling van de locatie aanleiding geeft voor een andere inrichting van de speelplek.
  Indien die wens er is dan is het dorp of wijk zelf verantwoordelijk voor bekostiging van de extra kosten voor de aanpassing van de speelplek. Dat kan door bijvoorbeeld door fondsenwerving, acties, sponsoring etc.
- Investeren in duurzame levensloopbestendige toestellen
- Benutten van koppelkansen door speelplekken te koppelen aan beweegtoestellen en sport en beweegroutes
- Speelvoorzieningen worden zoveel mogelijk inclusief vormgegeven zodat het uitgangspunt wordt dat mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking ook op een fijne manier gebruik moeten kunnen maken van een speelvoorziening

Voor de komende jaren is voor onderhoud en beheer structureel meer geld nodig:

Het voorgestelde beleid zou op termijn wel (bij afname areaal en investeren in duurzame materialen) lager kunnen worden. Uitgangspunt van de gemeente is dat er nu geen uitbreiding van het bestaande areaal komt omdat dit tot ongewenste overschrijding van de kosten voor onderhoud en beheer kan leiden. Voor de komende jaren is minder kwantiteit en meer kwaliteit van speelplekken de opgave.

Onderhoudsbudget zal de komende 4 jaar wel verhoogd moeten worden van € 80.000 naar € 125.000
De kosten voor speeltoestellen en onderhoud zijn de afgelopen jaren fiks toegenomen door de inflatie (toename 30 %)

Wat zijn alternatieven op voorgesteld beleid:

Alternatief 1

Er is in 2019 na de gemeentelijke fusie in opdracht van de gemeente een uitvoeringsplan opgesteld door een extern adviesbureau (Speelplan) om de verschillende werkwijzen openbare speelplekken te harmoniseren.

Dit 'Speelruimte- en uitvoeringsplan 2019' gaat uit van de herinrichting of omvormen van 29 speeltuinen in de periode van 2020–2023 op basis van aanbevelingen uit het onderzoek van Speelplan en die volledig door de gemeente zouden worden gefinancierd. Speelplan hanteert het principe van herinrichting op basis van speelaanleiding.
Door het ontbreken van het daarbij behorende budget (jaarlijkse een bijdrage van € 171.250) voor herinrichting is dit plan niet uitgevoerd.
Alternatief zou kunnen zijn om dit plan te actualiseren en uit te voeren.
Nadeel

- Op basis van indexering zou het jaarlijkse budget voor herinrichting nu op € 230.000 uitkomen
- Gemeente voert regie en stuurt (minder directe betrokkenheid inwoners)
- Plan van Speelplan kan ook leiden tot vervangen van niet afgekeurde toestellen
- Gemeente heeft 94 speelplekken, de overige 65 plekken komen vanaf 2027 pas in beeld

Voordeel

- Minder pieken en overzichtelijke planning

Alternatief 2

Extra structureel budget voor herinrichting obv. bewonersinitiatief bovenop het herinvesteringsbudget van € 87.500 zoals voorgesteld

- 100.000 extra per jaar voor herinrichting speeltuin
- Geen DW-fonds:

Nadeel Keuzes maken bij meerdere initiatieven in 1 jaar
Voordeel Structureel budget, jaarlijks beschikbaar